

SYLABUS
DOTYCZY CYKLU KSZTAŁCENIA 2023-2028

Rok akademicki 2024-2025

1. PODSTAWOWE INFORMACJE O PRZEDMIOCIE

Nazwa przedmiotu	Psychologia społeczna
Kod przedmiotu*	
Nazwa jednostki prowadzącej kierunek	Kolegium Nauk Społecznych
Nazwa jednostki realizującej przedmiot	Instytut Pedagogiki
Kierunek studiów	Psychologia
Poziom studiów	studia jednolite magisterskie
Profil	praktyczny
Forma studiów	stacjonarna
Rok i semestr/y studiów	II rok, semestr 3 i 4
Rodzaj przedmiotu	przedmiot kształcenia kierunkowego
Język wykładowy	polski
Koordinator	dr Anna Batory-Ginda
Imię i nazwisko osoby prowadzącej / osób prowadzących	dr Anna Batory-Ginda

* -opcjonalnie, zgodnie z ustaleniami w Jednostce

1.1. Formy zajęć dydaktycznych, wymiar godzin i punktów ECTS

Semestr (nr)	Wykł.	Ćw.	Konw.	Lab.	Sem.	ZP	Prakt.	Inne (jakie?)	Liczba pkt. ECTS
3	30	30							5
4	30	30							5

1.2. Sposób realizacji zajęć

☒ zajęcia w formie tradycyjnej

☐ zajęcia realizowane z wykorzystaniem metod i technik kształcenia na odległość

1.3 Forma zaliczenia przedmiotu (z toku): Egzamin

2. WYMAGANIA WSTĘPNE

podstawowa wiedza o miejscu i roli człowieka w życiu, zachowaniach i postawach w życiu codziennym oraz w sytuacjach społecznych, zasadach funkcjonowania społeczeństwa
--

3. CELE, EFEKTY UCZENIA SIĘ, TREŚCI PROGRAMOWE I STOSOWANE METODY DYDAKTYCZNE

3.1 Cele przedmiotu

C1	Podstawowym celem zajęć jest zaznajomienie studentów z podstawami prawami psychologii społecznej, nauczanie dostrzegania i rozumienia zjawisk społecznych, wedle praw psychologii ogólnej, a szczególnie tych, które pojawiają się w codziennie w relacjach między jednostkami (cechy osobowości, temperament, postawy i zachowania, wartości, normy grupowe, spostrzeganie społeczne i zasady wpływu), jak i tych, które mają istotne znaczenie ogólnospołeczne oraz ogólnoludzkie (uprzedzenia, stereotypizacja, agresja, zachowania prospołeczne, funkcjonowanie grup ludzkich, normy grupowe, relacje międzygrupowe itp.)
C2	Celem przyjętego zakresu tematycznych zajęć jest zdobycie przez studentów elementarnej wiedzy z psychologii ogólnej dla interpretacji i zrozumienia zjawisk oraz zdarzeń społecznych. Zaprezentowane zostaną podstawowe zagadnienia z zakresu psychologicznych podstaw racjonalności wyboru, sztuki komunikowania się, sposobu wywierania wpływu na otoczenie społeczne z wykorzystaniem technik perswazyjnych i manipulacyjnych.
C3	Poznanie przez studentów podstawowych reguł życia społecznego będzie ukierunkowane na zdobywanie przez nich umiejętności rozwiązywania konfliktów społecznych, jak i umiejętności organizowania w miarę bezkonfliktowego przebiegu relacji społecznych.

3.2 Efekty uczenia się dla przedmiotu

EK (efekt uczenia się)	Treść efektu uczenia się zdefiniowanego dla przedmiotu Student:	Odniesienie do efektów kierunkowych ¹
EK_01	W pogłębiony sposób pozna klasyczne i współczesne teorie naukowe funkcjonujące w przestrzeni psychologii społecznej. Ponadto ma rozszerzoną wiedzę o psychologicznej interpretacji zachowań społecznych i ich związku z innymi naukami społecznymi	K_W02
EK_02	Zdobędzie uporządkowaną wiedzę na temat społecznych uwarunkowań zachowania człowieka. Posiada wiedzę z zakresu psychologii społecznej o zasadach funkcjonowania systemu społecznego, postaw i zachowań społecznych w różnych sytuacjach indywidualnych i grupowych.	K_W18
EK_03	Potrafi zastosować specjalistyczne techniki badawcze i narzędzia diagnostyczne umożliwiające identyfikację problemów grup społecznych. Potrafi zbadać postawy zbudowanymi samodzielnie skalami postaw.	K_U06
EK_04	Ma umiejętności sprawnego kierowania pracą zespołu, opracowywania prezentacji w ramach realizacji treści dotyczących społecznego funkcjonowania jednostki.	K_U12

¹ W przypadku ścieżki kształcenia prowadzącej do uzyskania kwalifikacji nauczycielskich uwzględnić również efekty uczenia się ze standardów kształcenia przygotowującego do wykonywania zawodu nauczyciela.

EK_05	Posiada pogłębione umiejętności obserwowania, analizowania i oceniania zjawisk z zakresu życia społecznego. Dzięki temu potrafi sprawnie identyfikować procesy społeczne oraz analizować je w szerokim kontekście powiązań między dyscyplinami nauk społecznych (takimi jak psychologia, pedagogika, socjologia i praca socjalna). W tym celu będzie uczestniczył w obserwacjach działań grupowych w różnych środowiskach.	K_U20
EK_06	Docenia znaczenie nauk społecznych, a zwłaszcza psychologii społecznej i tworzenia prawidłowych relacji w środowiskach społecznych. Uważa, że ważne jest nabywanie wiedzy dotyczącej mechanizmów życia społecznego i budowania warsztatu pracy psychologa, tak pomocnej w wielu dziedzinach życia osobistego i profesjonalnego. Potrafi samodzielnie uzupełniać wiedzę i umiejętności o wymiar interdyscyplinarny.	K_K04
EK_07	Jest rzetelnie przygotowany do aktywnego uczestnictwa w życiu publicznym oraz inspirowania i kierowania społeczną aktywnością innych osób. Ćwiczy swoje osobiste kompetencje do tworzenia środowiska społecznego sprzyjającego otwartości na innych ludzi, ich zdrowiu psychicznemu, oraz wieloaspektowemu spojrzenia na otaczający świat i jego wpływu na życie jednostki.	K_K11

3.3 Treści programowe

A. Problematyka wykładu

Treści merytoryczne wykładu
Wprowadzenie. Psychologia społeczna a inne nauki społeczne. Historia rozwoju psychologii społecznej w Polsce i na świecie. Metody badań w psychologii społecznej i jej koncepcje teoretyczne
Zagadnienia definicyjne. Techniki badań.
Człowiek jako istota społeczna. Osobowościowe przesłanki i motywacje podejmowania roli społecznych, formy aktywności społecznej. Środowisko społeczne jako obszar realizacji jednostki. Wpływ sytuacji społecznych na procesy psychiczne i zachowania ludzi (pamięć i asocjacje, postrzeganie procesów społecznych, motywacja itp.)
Atrakcyjność interpersonalna, związki uczuciowe i miłość.
Teoria dysonansu poznawczego.
Spostrzeganie społeczne – rozumienie innych ludzi. Ukryte teorie osobowości. Istota procesu atrybucyjnego. Błędy i zniekształcenia w percepcji społecznej.
Poznanie społeczne. Funkcje schematów. Ocena i wydawanie sądów społecznych. Posługiwanie się uproszczonymi metodami myślowymi w wydawaniu sądów społecznych. Charakterystyka ludzkiego wnioskowania.
Definicja grupy, cele grupy, normy grupowe, struktura grupy, spójność grupy.
Dynamika procesu grupowego. Konformizm informacyjny i normatywny, syndrom grupowego myślenia, facylitacja społeczna, próżniactwo społeczne.

Degeneracja form życia społecznego- konflikt społeczny, agresja, społeczne źródła stresu.

B. Problematyka ćwiczeń audytoryjnych, konwersatoryjnych, laboratoryjnych, zajęć praktycznych

Jednostka w rzeczywistości społecznej- teoria sytuacjonizmu i efekt Lucyfera. Eksperyment Zimbardo.
Różne oblicza konformizmu. Posłuszni do końca – hiperuległość (mentalność sambo, hiperuległość w grupach kultowych, syndrom sztokholmski, huśtawka emocjonalna, syndrom maltretowanego małżonka). Eksperyment Milgrama.
Dynamika grupowa. Co się dzieje z ludźmi w grupie – perspektywa poznawcza. Psychologiczna problematyka grupy - cele, normy, interakcje.
Najważniejsze eksperymenty w psychologii społecznej.
Postawy, kształtowanie i zmiana postaw. Postawy konformistyczne, nonkonformistyczne, antykonformistyczne.
Zachowania prospołeczne. Altruizm i typologia altruizmu.
Kulturowe zróżnicowanie ludzkich interakcji. Psychologia międzykulturowa. 4. Wzorce kulturowe, ich kształtowanie się i przenikanie.
Człowiek w teatrze życia codziennego. Wywieranie wrażenia na innych. Autoprezentacja.
Globalne dylematy społeczne.
Płeć a zachowania społeczne.
Tożsamość społeczna i indywidualna. Kultura indywidualizm – kolektywizm.

3.4 METODY DYDAKTYCZNE

wykład wprowadzający, wykład z prezentacją multimedialną, pokaz filmów dydaktycznych, dyskusja, analiza przypadków, aktywne metody pracy z grupą, eksperymenty

opracowywanie tematów – przygotowanie prezentacji, dyskusje w grupach, budowanie skal postaw (skala likerta, skala thurstona, pomiary postaw, metody obserwacyjne, sondaż diagnostyczny, ankieta – budowa)

4. METODY I KRYTERIA OCENY

4.1 Sposoby weryfikacji efektów uczenia się

Symbol efektu	Metody oceny efektów uczenia się (np.: kolokwium, egzamin ustny, egzamin pisemny, projekt, sprawozdanie, obserwacja w trakcie zajęć)	Forma zajęć dydaktycznych (w, ćw, ...)
EK_01	praca projektowa i warsztatowa, egzamin testowy	w, ćw
EK_02	referat, dyskusja, obserwacja w trakcie zajęć, ocena aktywności, egzamin testowy	w, ćw
EK_03	praca projektowa, dyskusja, obserwacja ćwiczeń praktycznych, egzamin testowy	w, ćw
EK_04	praca projektowa, referat, dyskusja, egzamin	w, ćw
EK_05	praca grupowa, ocena pracy grupowej, obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego	ćw
EK_06	praca grupowa, ocena aktywności na zajęciach	ćw

	obserwacja i ocena wykonania zadania praktycznego,	
EK_07	praca indywidualna i grupowa, test, ocena aktywności na zajęciach	ĆW

4.2 Warunki zaliczenia przedmiotu (kryteria oceniania)

Przedmiot kończy się egzaminem testowym (możliwość kilku krótkich pytań otwartych i półotwartych). Egzamin obejmuje materiał z zajęć (ćwiczenia + wykłady + lektura). Aby zdać egzamin należy odpowiedzieć poprawnie na 60% pytań

Egzamin pisemny testowy:

ocena 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza)

ocena 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy z drobnymi błędami)

ocena 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami)

ocena 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza, z niewielką liczbą błędów)

ocena 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza z licznymi błędami)

ocena 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%; (niezadowalająca wiedza, liczne błędy)

Zaliczenie ćwiczeń: → kolokwium pisemne

ocena 5.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 93%-100% (znakomita wiedza)

ocena 4.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 85%-92% (bardzo dobry poziom wiedzy z drobnymi błędami)

ocena 4.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 77%-84% (dobry poziom wiedzy, z pewnymi niedociągnięciami)

ocena 3.5 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 69%-76% (zadowalająca wiedza, z niewielką liczbą błędów)

ocena 3.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia na poziomie 60%-68% (zadowalająca wiedza z licznymi błędami)

ocena 2.0 – wykazuje znajomość treści kształcenia poniżej 60%; (niezadowalająca wiedza, liczne błędy)

→ przygotowanie projektu i wykonanie eksperymentu psychologicznego dotyczącego życia jednostki w społeczeństwie

→ analiza i opis zjawisk społecznych zachodzących w grupie na podstawie wybranego filmu

→ przygotowanie prasówki opisującej wydarzenia z Polski i świata z wyjaśnieniem ich w odniesieniu do procesów społecznych i dynamiki grupowej poznanych na zajęciach

5. CAŁKOWITY NAKŁAD PRACY STUDENTA POTRZEBNY DO OSIĄGNIĘCIA ZAŁOŻONYCH EFEKTÓW W GODZINACH ORAZ PUNKTACH ECTS

Forma aktywności	Średnia liczba godzin na zrealizowanie aktywności
------------------	---

Godziny kontaktowe wynikające z harmonogramu studiów	120
Inne z udziałem nauczyciela akademickiego	
-udział w konsultacjach	5
-egzamin	2
Godziny niekontaktowe – praca własna studenta	
-przygotowanie do zajęć,	60
-Przygotowanie do pracy projektowej,	10
-przygotowanie do kolokwium,	25
-przygotowanie do egzaminu	28
SUMA GODZIN	250
SUMARYCZNA LICZBA PUNKTÓW ECTS	10

* Należy uwzględnić, że 1 pkt ECTS odpowiada 25-30 godzin całkowitego nakładu pracy studenta.

6. PRAKTYKI ZAWODOWE W RAMACH PRZEDMIOTU

wymiar godzinowy	nie dotyczy
zasady i formy odbywania praktyk	nie dotyczy

7. LITERATURA

Literatura podstawowa:

Wojciszke, B. (2019). *Psychologia społeczna*. Warszawa: Scholar.

Aronson E. (2022) *Człowiek– istota społeczna*. Warszawa: PWN.

Aronson E., Wilson T.D., Akert R.M. (2012). *Psychologia społeczna. Serce i umysł*. Poznań: Wydawnictwo Zysk i Spółka.

Cialdini R.(2006 i nast.). *Wywieranie wpływu na ludzi, teoria i praktyka*. Sopot: GWP.

Kenrick D.T., Neuberg S.L., Cialdini R.B. (2002). *Psychologia społeczna. Rozwiązane tajemnice*. Sopot: GWP.

Wojciszke B. (2002). *Człowiek wśród ludzi. Zarys psychologii społecznej*. Warszawa: PWN.

Literatura uzupełniająca:

Kossowska, M., Kofta, M. (2009). *Poznanie społeczne: Nowe idee*. Warszawa: PWN.

Moskovitz, G. (2009). *Zrozumieć siebie i innych*. Sopot: GWP.

Forsterling, F. (2005). *Atrybucje*. Sopot: GWP.

Forgas, J., Kupling, W. i Ladd, W. (2001). *Umysł społeczny*. Sopot: GWP.

Bohner, G. i Wanke, M. (2004). *Postawy i zmiana postaw*. Sopot: GWP.

Aronson, E., Tavis, C. (2020). *Błądzą wszyscy (ale nie ja). Dlaczego usprawiedliwiamy głupie poglądy, złe decyzje i szkodliwe działania?* Wyd. Smak Słowa

Zimbardo, P. (2012). *Efekt Lucyfera. Dlaczego dobrzy ludzie czynią zło*. Warszawa: PWN.

Akceptacja Kierownika Jednostki lub osoby upoważnionej

